

معاونت پژوهشی و فناوری

طرح نامه "مشاوره پژوهشی دانشجو معلمان" در دانشگاه فرنگیان

دفتر برنامه ریزی و امور پژوهشی

۱. مقدمه:

توسعه علمی_فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی کشور در دنیای امروز از رهگذر تربیت نسلی خلاق و نوآور، پرسشگر و پژوهشگر ممکن می شود این کار از خانواده آغاز و در مدرسه به صورت رسمی و نظامند دنبال می شود، بسیار مبرهن است که پیش شرط تربیت دانش آموزان خلاق و شهروند مسئول، تربیت معلمان دارای صلاحیت حرفه ای با رویکرد پژوهشگری است تربیت معلمان با صلاحیت های جامع حرفه ای نیازمند برنامه درسی کارآمد، محتوا و مدرسان جامع نگر از یک سو و حمایت و پشتیبانی علمی، آموزشی و پژوهشی از سویی دیگر است. سیاست دانشگاه فرهنگیان، تلفیق رویکرد آموزش با پژوهش و رشد صلاحیت های حرفه ای در دانشجو معلمان و پرهیز از آموزش صرف و حافظه پروری است که تنها با عمل به این رویکرد قابل تحقق است ، استفاده از توانمندی اساتید متفکر، پژوهشگر و با تجربه به عنوان "استاد مشاور پژوهشی" برای دانشجو معلمان می تواند در تحقق رویکرد جدید دانشگاه و تحول در فرایند آموزش و پژوهش، موثر باشد، چرا که متخصصان آموزش معتقدند که تأکید بر معلم پژوهشگر، نقش معلم را بازآفرینی می کند به مدرسه جانی تازه می بخشد و تدریس و یادگیری دانش آموزان را بهبود می بخشد. بنابراین دانشجو معلم باید با این ایده و رویکرد آماده شود.

۲. عنوان طرح:

طرح "مشاوره پژوهشی" برای دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان برای اولین بار در ایران و در دانشگاه فرهنگیان به منظور تقویت روحیه و مهارت پژوهشگری دانشجو معلمان با راهنمایی و مشاوره پژوهشی استاد خبره پژوهشگر برای دانشجو معلمان و با استفاده از توانمندی ها و ظرفیت های اساتید دانشگاه از ابتدای سال تحصیلی، خارج از برنامه درسی موظف و ساعات رسمی کلاس، به اجرا در می آید.

۳. ضرورت اجرای طرح:

با توجه به راهکارهای سند تحول و سیاست های کلان دانشگاه فرهنگیان مبنی بر تربیت معلمان پژوهشگر و تلفیق آموزش با پژوهش، اجرای "طرح مشاوره پژوهشی" به منظور تربیت دانشجو معلمان پژوهشگر اهمیت می یابد. از آنجا که انتظار می رود این دانشجو معلمان در آینده معلمانی پژوهنده باشند، ضرورت دارد تا با مسائل و مبانی پژوهش آشنایی کاملی پیدا کرده و بر فرایند اجرای پژوهش به صورت مستقل تسلط یابند. اجرای این برنامه منجر به تقویت روحیه پرسشگری و مساله مداری شده و برای دانشجویان انگیزه انجام پژوهش های مستقل را ایجاد می کند. آنها ترغیب می شوند تا علاوه بر دریافت آموزش به شیوه مرسوم، به مسائل پیرامونی خود متفکرانه و منتقدانه، اندیشیده و به ارزیابی و تحلیل علمی روی آورند و در آموزش دانش آموزان نیز تفکر، اندیشیدن و خلاقیت را به آنان بیاموزند و در نهایت قادر به پژوهش های مستقل و مرتبط با حوزه آموزش تخصصی خود را شوند. عدم اجرای چنین طرح هایی پیامدهای منفی مانند دوری از حوزه

تخصصی پژوهش و عدم کسب توانایی های لازم پژوهشی برای اجرای طرح ها و پژوهش ها در آینده را به دنبال دارد.

۴. اهداف طرح:

- ۱- آشنایی نظام مند دانشجو معلمان با مفاهیم و روش های پژوهش
- ۲- ترویج فرهنگ پژوهشگری، مسأله مداری و به روزآوری اطلاعات و دانش و... در میان دانشجو معلمان
- ۳- ایجاد انگیزه و روحیه پرسشگری و کنجکاوی علمی و جهت دهی آن
- ۴- ایجاد و تقویت مهارت های پژوهش، نقد و بررسی علمی و تحلیل و تالیف در دانشجو معلمان
- ۵- ترغیب دانشجویان به فعالیت های پژوهشی و تقویت تفکر تأملی دانشجو معلمان بر تجربیات عملی کلاس درس و محیط پیرامونی
- ۶- ایجاد نشاط و رقابت علمی و پژوهشی با تولید و نشر دستاوردهای علمی، پژوهشی در میان دانشجو معلمان
- ۷- زمینه سازی تلفیق رویکرد آموزش و پژوهش در میان مشاوران دانشگاه
- ۸- زمینه سازی افزایش تولیدات علمی مشترک مشاوران و دانشجویان
- ۹- ارتقای جایگاه علمی دانشگاه فرهنگیان
- ۱۰- دست ورزی و تمرین پژوهشگری

۵. گروه هدف:

دانشجو معلمان سراسر کشور

۶. مجریان طرح در استان:

مدیریت استانی، معاون پژوهشی_آموزشی، کارشناس مسئولان پژوهش

۷. مجریان طرح در پردیس های استان:

استاد منتخب به عنوان "مشاور پژوهشی" به عنوان مجری و کارشناس پژوهش نیز جهت هماهنگی و پشتیبانی فرایند اجرای مطلوب طرح مشارکت می نمایند.

۸. گستره اجرا:

این طرح در مرحله اول با تدارک امکانات و الزامات طرح، به صورت آزمایشی با نظارت معاونت پژوهشی برای دانشجویان کارشناسی پیوسته (دانشجومعلم) به اجرا در می آید تا پس از ارزیابی فرایند کار و نتایج و نظر ذینفعان، در باره تعمیم آن تصمیم گیری شود.

۹. تعریف مفاهیم:

۱- طرح مشاوره پژوهشی: منظور ارایه مشاوره پژوهشی به دانشجو معلمان علاقمند به صورت اختیاری و خارج از برنامه آموزشی رسمی است که با بکارگیری اعضای منتخب هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان (به عنوان استادان مشاور پژوهشی) به اجرا در می آید.

۲- **استاد مشاور پژوهشی:** منظور آن دسته از اعضای هیأت علمی و مدرسان دانشگاه فرهنگیان هستند که پس از طی دوره آموزشی و توجیهی، خارج از ساعات موظف، در قالب این طرح به عنوان استاد مشاور پژوهشی به ارایه مشاوره پژوهشی دانشجو معلمان می پردازند.

۱۰. فرایند و شیوه اجرا و نحوه انتخاب استاد مشاور:

این طرح برای اولین بار و به صورت هفته ای ۲ ساعت خارج از ساعت درس موظف رسمی در هر پردیس و هر مرکز به اجرا در می آید و به تناسب عملکرد "استاد مشاور پژوهشی" و استقبال دانشجو معلمان و ارزیابی معاونت پژوهشی، قابل افزایش است. بنابراین مدیریت استانی پس از دریافت طرحنامه، با اطلاع رسانی مناسب و فراخوان برای همه اعضای هیأت علمی، درخواست آن دسته از اعضای هیأت علمی که علاقمند به مشارکت در اجرای طرح هستند و دارای تجارب علمی و پژوهشی و پیشینه اجرای طرح های پژوهشی می باشند و در تدریس و فرآیند آموزش، رویکرد پژوهشی موفق دارند را به همراه رزومه پژوهشی و آخرین حکم آنان دریافت و در شورای پژوهشی استان مطرح نمایند و با توجه به اینکه در این مرحله به ازای هر مرکز و هر پردیس یک مشاور نیاز است شورا پس از بررسی درخواست و مستندات داوطلبان همکاری، با توجه به ملاک های زیر، دو برابر ظرفیت مورد نیاز استان را انتخاب نماید و سپس مدارک منتخبین شورای پژوهشی استان را که بالاترین امتیاز را کسب نموده اند را حداکثر تا تاریخ ۹۷/۰۷/۹ به معاونت پژوهشی ارسال تا برای بررسی در شورای مدیران معاونت پژوهشی جهت صدور ابلاغ آنان اقدام شود.

۱- رزومه قوی پژوهشی

۲- امتیاز آخرین ترفیع

۳- مقبولیت در بین دانشجویان،

۱۱. نظارت بر اجرای طرح در سطح پردیس ها :

مسئولیت اصلی طرح در سطح پردیس ها بر عهده روسا و نظارت و هماهنگی بر تمهید مقدمات و اجرای طرح در سطح پردیس ها و مراکز بر عهده معاونت آموزشی _ پژوهشی و کارشناس پژوهش است.

۱۲. تأمین اعتبار و هزینه اجرا:

استاد مشاور در صورتی که از ساعات موظف برای مشاوره وقت گذاری نماید حق الزحمه ای بدان تعلق نمی گیرد ولی در صورتی که خارج از ساعات موظف، وقت گذاری نماید معادل حق التدریس برای ایشان از محل اعتبارات متمرکز معاونت پژوهشی، حق الزحمه منظور می گردد.

۱۳. محل برگزاری جلسات مشاوره :

محل برگزاری جلسات مشاوره، حسب تشخیص رییس پردیس و مرکز تعیین می شود اما پیشنهاد می گردد در صورتی که پردیس و یا مرکز دارای فضای مناسب و جذابی برای مشاوره تربیتی است از آن مکان برای مشاوره پژوهشی و در غیر اینصورت از کلاس درس که داری موقعیت مناسب هست استفاده شود.

۱۴. امتیازات:

در صورتی که دانشجو معلم تا پایان دوره آموزشی به صورت منظم در جلسات مشاوره پژوهشی حضور و مشارکت فعال داشته باشد گواهی حضور در دوره آموزشی برای ایشان صادر می شود.

این طرح نامه در ۱۴ ماده در دهمین جلسه شورای پژوهشی و فناوری دانشگاه در تاریخ ۹۷/۰۴/۱۹ مصوب گردید و به مدت یک سال به صورت آزمایشی به اجرا در می آید و پس از ارزیابی قابل تمدید است.